

رادیرو در عرصه تحولات منطقه ای

در گذشته به وسایل ارتباط جمعی به مثابه پدیده‌هایی فائاً تکنولوژیک نگریسته می‌شد که کم و بیش از سایر جنبه‌های اجتماع جدا بودند. اما امروزه در بسیاری موارد، ارتباط فرابندی است که باید در چارچوب اجتماعی وسیع خود بررسی شود و نتیجه آن این است که ارتباط اختیارات مطلق یافته است. برخی احساس کردند که نفوذ وسایل ارتباطی آن چنان شدید است که می‌توانند چگونه اندیشیدن و رفتار کردن را به مخاطبان خود آفای نمایند. شکی نیست که مطبوعات، رادیو و تلویزیون استعداد آن را دارند که افکار و عقاید را نه تنها منعکس سازند، بلکه آنها را شکل دهند و در شکل گرفتن مواضع، نقش داشته باشند.

رسانه‌های جمعی، خواه ناخواه در برابر فرهنگ، مسئولیتی عظیم بر عهده دارند چرا که نه تنها آن را انتقال می‌دهند بلکه محتوای آن را انتخاب می‌کنند و بگونه‌ای سرچشمه آن هستند. تهدید تسلط فرهنگی یکی از عیوب ارتباط جمعی است که ایجاد خطرناکی به خود گرفته است و زمانی که الگوهای فرهنگی، شیوه‌های زندگی و ارزش‌های بیگانه را منعکس می‌کند هویت فرهنگی به خطر می‌افتد.

در این میان رادیو با توجه به ویژگی‌های خود قابلیت‌های خاصی دارد. رادیو برخلاف مطبوعات نیازمند علمه پاسواد نیست و برای رساندن پیام خود به مخاطبان به حمل و نقل زمینی متکی نیست. ویر خلاف تلویزیون گیرنده‌های خاص انواع رادیویی، در اندازه‌های مختلف و با قیمتی ارزان قابل تهیه است و انرژی مورد نیاز برای برقراری ارتباط، ارزان، در دسترس و قابل حمل و نقل است. لزومی ندارد که مخاطب رادیو، دیگر رسانه‌ها را بشناسد و چون صدای هموع را از آن می‌شنود راحت‌تر از دیگر وسایل ارتباط جمعی با آن رابطه برقرار می‌کند. آنچه از رادیو پخش می‌شود نیز ویژه است. صدای افرادی از آن پخش می‌شود که دیگر رسانه‌ها امکان انعکاس آن را نخواهند داشت. در این جنگ رسانه‌ای، رادیو به لحاظ کارکردهای خاص و غیر قابل جایگزین جایگاه خود را در میان سایر رسانه‌ها همواره حفظ خواهد کرد. یک مثال خوب در این زمینه، حمله آمریکا به مردم مظلوم افغانستان است؛ حمله‌ای که به نظر می‌رسد ابعاد رسانه‌ای آن مهم‌تر از ابعاد نظامی آن است:

«در رابطه با حوادث اخیر، آمریکا نه تنها از نیروهای نظامی خود بهره می‌گیرد بلکه برنامه جامعی را نیز در ارتباط با استفاده از تاکتیک‌های جنگ روانی ترتیب داده است. به گزارش شبکه سی. ان. ان، دولت آمریکا قرار است با استفاده از هواپیما، محموله‌هایی حاوی رادیو فراترزیستیوری را برای مردم افغانستان به روی شهرها و روستاهای این کشور بپزد. این کار به این دلیل انجام می‌شود تا مردم افغانستان امکان شنیدن برنامه‌های تهیه شده توسط وزارت خارجه آمریکا یا واحدهای عملیات روانی ارتش آمریکا را داشته باشند. گزارش ضمن اشاره به سابقه چنین تخرکاتی یادآور شد، «قبل از شروع عملیات نظامی در ماه می ۱۹۹۳ نیز آمریکا به همین صورت رادیوهای فراترزیستیوری را با استفاده از چترهای کوچکی بر روی شهرها و روستاهای هائیتی ریخت و بدینوسیله مستقیماً با مردم هائیتی ارتباط برقرار کرد. متخصصین نظامی ارتش این عمل را موفقیت آمیز برآورد کردند ویر این یادآورند که ارتباط مستقیم با مردم در حد خود باعث شد احتیاج به یک حمله تمام عیار نظامی برطرف شود.»

سر رادیر

1-Military psychological operation units.